

**Rekommendationer för
att förbättra ställningen
för studerande-
representanterna i
förvaltningen**



SUOMEN YLIOPPILASKUNTIEN LIITTO
FINLANDS STUDENTKÅRERS FÖRBUND
NATIONAL UNION OF UNIVERSITY STUDENTS IN FINLAND

Innehållsförteckning



Inledning	3
Orientering och mötespraxis	4
Arvoden och studiepoäng	6
Material och kommunikation	8
Styrelse- och förvaltningsorganens sammansättning	10

Inledning



Universitetslagen och universitetens instruktioner garanterar studerande omfattande möjligheter att delta och påverka i universitetens förvaltning. Lagen och instruktionerna utgör dock endast en ram, och inom ramen finns det mycket spelrum och möjligheter för att skapa praxis som främjar studerandenas deltagande.

Åtgärder som främjar delaktigheten och gör uppdraget som studeranderepresentant mer attraktivt är särskilt viktiga i dagens läge när studerandenas intresse för att söka till studeranderepresentant har minskat. Orsakerna bakom det minskade intresset är många, men försvagningen av de strukturer som möjliggör sådan verksamhet vid sidan av studierna förklarar åtminstone en del av den. De allt stramare villkoren vad gäller studerandes utkomst och studietid har haft en negativ inverkan på den tid studerande har för påverkansarbete.









Dokumentet du håller i dina händer innehåller rekommendationer för att förbättra studeranderepresentanternas ställning i förvaltningen. Det finns ingen enkel eller lätt lösning till utmaningarna kring studerandes ställning och deltagande, men dessa åtgärder är i alla fall små steg som kan tas för att förbättra studerandes möjligheter till påverkan. Att stärka studerandenas försvagade delaktighet är viktigt för att säkerställa att besluten som fattas reflekterar hela universitetsgemenskapen. Alla rekommendationer som tas upp i dokumentet kan utvecklas vidare inom universitetets beslutsfattande.

Orientering och mötespraxis

Universitetsstuderande kommer från en mängd olika bakgrunder och livssituationer. Alla medlemmar i universitetsgemenskapen ska ha lika möjlighet att delta i beslutsfattandet, oavsett språk, funktionsnedsättning eller familjesituation. Studerande närmar sig påverkansarbetet ur en annan ställning än de andra medlemmarna i universitetsgemenskapen. De har till exempel inte nödvändigtvis möjlighet att delta i förvaltningsorganens möten på sommaren. Deras mandatperioder är också kortare än de andra ledamöternas och omsättningen är större, särskilt sedan kompletterande ansökningsrundor blivit vanligare. Av dessa anledningar är det viktigt att universiteten upprät-

tar strukturer som stödjer studeranderepresentanternas arbete och dess kontinuitet. Detta möjliggör deltagande också får sådana studerande som kommer med i beslutsfattandet mitt i terminen eller som på grund av sitt sommarjobb inte kan delta i möten på sommaren. Det är också viktigt att man tillsammans kommer överens om tidtabeller, arbetssätt och mötesplatser för att säkerställa att behoven för alla grupper i gemenskapen tas i beaktande. Möten och andra sammanträden ordnas så att det är möjligt att delta i dem på universitetets officiella förvaltningspråk, det vill säga på finska och/eller svenska samt engelska, vid behov med hjälp av tolk.

Rekommendationer





-  Universitetet ska erbjuda nya studeranderepresentanter orientering om pågående mandatperiods verksamhet.
-  Tidpunkterna för förvaltningsorganens möten fastställs och publiceras i god tid.
-  Frågor som berör examensstuderande behandlas inte vid tidpunkter då examensstuderande inte är på plats.
-  Det ska vara möjligt att delta i förvaltningsorganens möten på universitetets undervisnings- och examensspråk, vid behov med hjälp av tolk.
-  För att möjliggöra deltagande för internationella studerande ska studeranderepresentanter ges möjlighet till tolkning till engelska.
-  Förvaltningsorganens möten och övriga sammanträden ska ordnas i tillgängliga och framkomliga lokaler.
-  Mötespraxis angående förvaltningsorganens möten, inklusive praxis för distansmöten, bör överenskommas tillsammans i början av mandatperioden med hänsyn till sommartiden och övriga tidsperioder som kan vara utmanande för studerande.
-  Universitetet ska göra möten i lagstadgade förvaltningsorgan och förberedande organ till ett giltigt skäl för frånvaro från undervisningen.

Arvoden och studiepoäng

Studeranderepresentationen ger studerande värdefulla färdigheter. Studerande bär också ett stort ekonomiskt och juridiskt ansvar. Deras färdigheter erkänns dock inte alltid på ett tillräckligt sätt eller de får inte tillräcklig kompensation för sitt ansvarstagande. Vissa universitet och förvaltningsorgan betalar inte ut arvode till studeranderepresentanterna, betalar ett arvode vars storlek är ojämlig jämfört med den ersättning som

betalas till andra ledamöter eller har en onödigt komplicerad ansökningsprocess när det gäller studiepoäng som de är berättigade till på grund av sitt arbete som studeranderepresentanter. Det är viktigt att studeranderepresentanternas färdigheter och arbete för universitetsgemenskapen, för att inte glömma ansvaret de bär, erkänns i form av ett arvode och studiepoäng som hjälper den studerande på vägen mot att avlägga sin examen.

Rekommendationer





-  Studeranderepresentanter ska ges studiepoäng för varje ledamotskap i styrelse- eller förvaltningsorgan. Antalet studiepoäng ska återspegla uppgiftens kravnivå och arbetsmängd.
-  Antalet studiepoäng och kriterierna fastställs av studentkåren och universitetet tillsammans. Studerande ska dock kunna inkludera minst 5 studiepoäng i sin examen.
-  Studeranderepresentanten ska få ersättning för alla styrelse- och förvaltningsorganens möten och andra sammanträden som kräver alla ledamöters närvaro. Ersättningens storlek ska återspegla uppgiftens ansvar, kravnivå och arbetsmängd.
-  Studentkåren och universitetet fastställer storleken på arvodet tillsammans. Studerande ska få minst samma ersättning som ledamöter i andra grupper, exklusivt eventuellt ordförandearvode.

Material och kommunikation


Demokratiskt beslutsfattande förutsätter att ledamöterna i förvaltningsorganen är lika informerade och har samma kompetens i beslutsfattande i frågorna som behandlas. Beslutsfattandet ska också vara transparent så att hela universitetsgemenskapen har lika möjlighet att påverka besluten genom sina representanter och för att säkerställa att alla medlemmar i universitetsgemenskapen är medvetna om beslut som påverkar dem. Just nu kan det finnas betydande brister när det gäller tillgängligheten av mötesmaterial och tillgängligheten av den kommunikation som är relaterad till beslutsfattandet. Dessa utmaningar

kan handla om att skicka mötesmaterial till ledamöterna för nära inpå mötet, då det inte finns tillräckligt med tid att studera eller diskutera materialet före mötet, eller brister i kommunikation som leder till att studeranderepresentanterna är tvungna att agera som budbärare. Det är viktigt att allt mötesmaterial skickas till ledamöterna i god tid på ett sätt som är tillgängligt för alla. Det mest tillgängliga sättet är e-post. Materialet och kommunikationen ska ske på universitetets förvaltningspråk och vid behov på engelska för att säkerställa transparensen och tillgängligheten av beslutsfattandet.

Rekommendationer

-  Mötesmaterialet skickas till ledamöterna vid förvaltningsorganen och publiceras till hela universitetsgemenskapen minst fem vardagar före mötet eller något annat sammanträde.
-  Materialet skickas till förvaltningsorganens ordinarie ledamöter och suppleanter per e-post.
-  Material och möteskallelser skickas på universitetets undervisnings- och examinationsspråk och, på begäran av en ledamot, på engelska.
-  Mötesbeslut meddelas till hela universitetsgemenskapen dagen efter mötet på universitetets officiella språk och på engelska.








Styrelse- och förvaltningsorganens sammansättning



Universitetsdemokrati kräver att varje grupp i universitetsgemenskapen, det vill säga studerande, professorer och övrig personal, är representerad. För att säkerställa att studerandes röst hörs i beslutsfattandet och att ansvaret för studeranderepresentationen inte axlas av en person, rekommenderar vi att man utser flera studeranderepresentanter i enlighet med trepartsprincipen. I vissa situa-

tioner kan redan en ledamot ha betydande inflytande, så som vid mindre universitet där antalet ledamöter är litet. För att säkerställa beslutsfattandets kontinuitet och studeranderepresentationens flexibilitet ska en suppleant utses för varje ordinarie representant. Förutsättningarna för universitetsdemokratin ska säkras genom att stärka förverkligandet av universitetens trepartsprincip.

Rekommendationer

-  Som utgångspunkt ska alla lagstaddade förvaltningsorgan följa trepartsmodellen och, i den mån universitetslagen tillåter, den balanserade trepartsmodellen.
-  Kollegiet och ordförandena för det gemensamma kollegiala förvaltningsorganet ska följa trepartsmodellen.
-  Ordförandeskapet för kollegiet och det gemensamma kollegiala förvaltningsorganet ska vara jämlikt öppet för alla grupper som omfattas av trepartsmodellen.
-  Till styrelsen för stiftelseuniversitet väljs representanter från alla gemenskapsgrupper.
-  När den förberedande gruppen behandlar frågor som berör utbildning, undervisning och studerandes vardag ska det finnas en studeranderepresentant i gruppen. Viktiga grupper är till exempel grupper som utför beredning för förvaltningsorganen, utbildningsråd, kommittéer för utveckling av undervisning och arbetsgrupper som ansvarar för upprättandet av läroplaner.
-  Studeranderepresentanter ska väljas till de olika styrgrupperna vid universitet, fakultet och institutioner.
-  Som utgångspunkt utses en suppleant för varje studeranderepresentant som verkar i förvaltningsorganen. Suppleanten kan vara personlig suppleant eller en allmän suppleant.

Finlands studentkårers förbund (FSF) är en studentorganisation som representerar cirka 140 000 studenter i Finland. Alla studentkårerna vid universiteten i Finland är medlemmar i FSF. En studentkår är ett offentligrättsligt samfund som styrs av universitetslagen.

Finlands studentkårers förbund (FSF) rf
Lappbrinken 2, 00180 HELSINGFORS
syl@syl.fi



SUOMEN YLIOPPILASKUNTIEN LIITTO
FINLANDS STUDENTKÅRERS FÖRBUND
NATIONAL UNION OF UNIVERSITY STUDENTS IN FINLAND